

Overby Bæk

PROJEKTBEKRIVELSE FOR ETABLERING AF GYDEBANKER OG SANDFANG I OVERBY BÆK

Projekt er udført i samarbejde imellem lodsejer og
Danmarks Center for Vildlaks

Udført af:

Dato: 11-03-2024

Fonden Danmarks Center for Vildlaks

Ånumvej 163
6900 Skjern

Att.: Hugo Nielsen
Mail: hn@vildlaks.dk

Projekt ID: 110324

Projektbeskrivelse

Danmarks Center for Vildlaks ønsker i samarbejde med lodsejeren at forbedre faunaforholdene i Overby Bæk ved etablering af 4 gydebanker og 1 sandfang.

Overby Bæk er en del af Skjern å systemet. Den løber sammen med Vinbæk kort før udløbet i Skjern Å. Se figur 1.

Overby Bæk løber langs Arnborgvej i vestlig retning og herefter nordpå for herefter at bevæge sig mod øst. Der findes mange naturligt egnede steder med egnet fald (ca. 2-3 ‰) til anlæggelse af gydebanker med dertilhørende opvækstområder, hvor yngel og ældre fisk kan finde skjul på lavt vand. Gydebanker kan suppleres med 15% ekstra grus inden for 2 år fra etableringen, skulle dette blive nødvendigt.

Overby bæk er har god tæthed af yngel på den nedre del, men på strækningen mod øst findes ingen gyde- og opvækstområder for laksefisk. Samtidig med er dette stykke også underlagt betydelig sandvandring. Der er ingen spærringer i systemet nedstrøms projektområdet. Projektet udføres i henhold til gældende retningslinjer fra DTU Aqua. Projektet forventes udført september/oktober 2024.

Vandsystem/vandforløb:

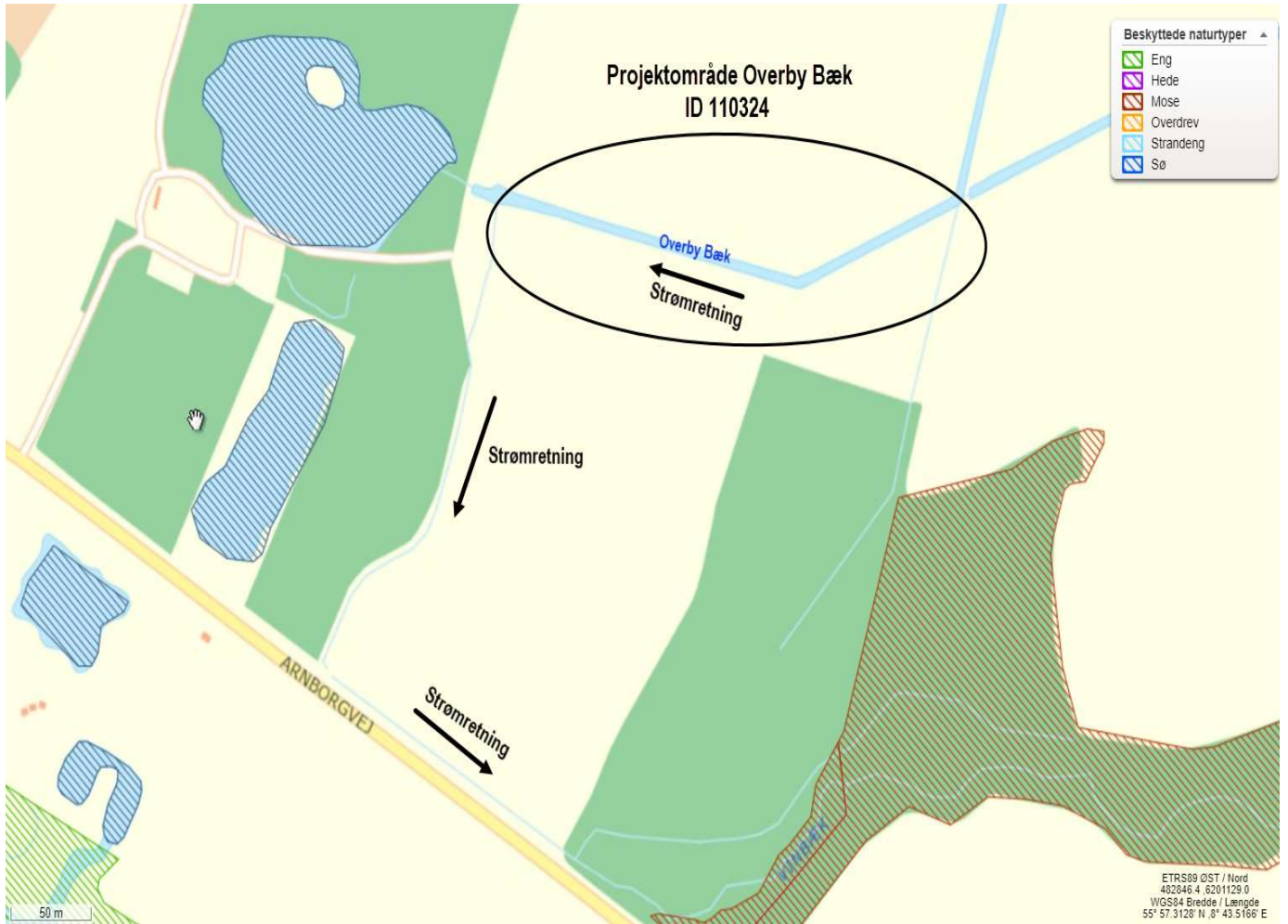

Figur 1

FORMÅL:

Formålet med projektet er at skabe god økologisk tilstand på østdelen ved at forbedre gyde- og opvækstmulighederne, som i dag tæt på ikke eksisterende, for en række fiskearter herunder havørrede, Laks, bæklampret, flodlampret og finnestribet ferskvandsulk, samt en række vandinsekter. Dette forventes samtidig med at skabe en større biodiversitet med gode betingelser for blandt andet isfugl og vandstær som også forventes at have gavn af projektet.

Projekt kort: Oversigtskort over hele projektområdet (figur 2):
Kort: Skærmskort - Fredet natur

Figur 2

Projekt kort: Oversigts kort over hele projektområdet (figur 3):

Kort: Ortofoto med placering af gydebaner, sandfang, grusdepoter, tilkørselsvej og fredet natur. (stort kort, bilag 1)

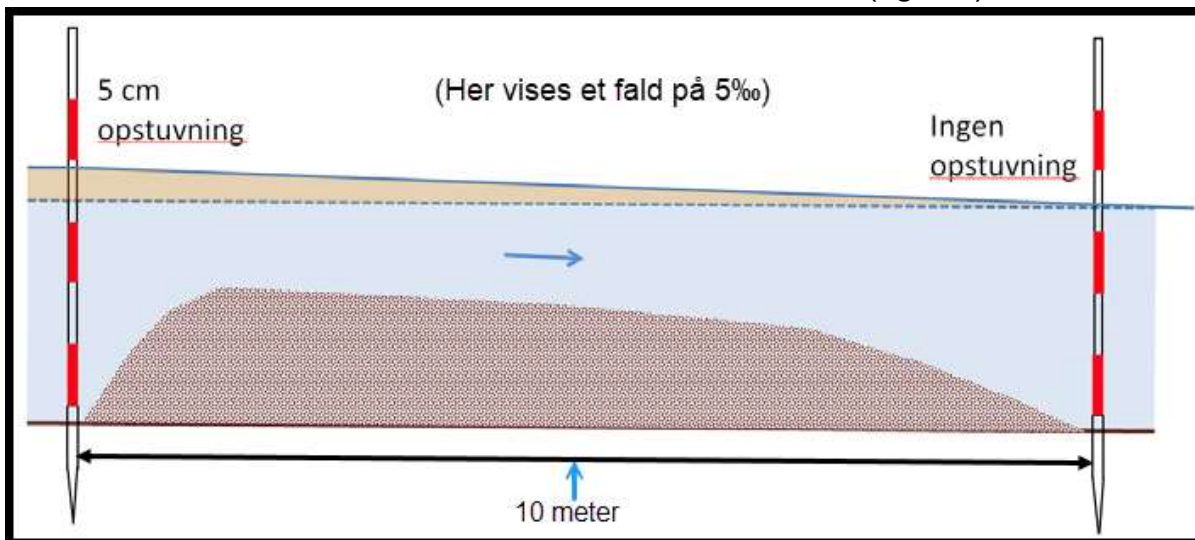
Figur 3

Projekt	GPS-koordinat	Dimensioner (BxLxD)	Gydegrus m ³ (17,50 m ³ i alt)
Gydebanke 1	55.956136, 8.729170	1,80 m x 10 m x 0,25	4,5 m ³
Gydebanke 2	55.956021, 8.730027	1,80 m x 10 m x 0,25	4,5 m ³
Gydebanke 3	55.955866, 8.731150	1,70 m x 10 m x 0,25	4,25 m ³
Gydebanke 4	55.956004, 8.732011	1,70 m x 10 m x 0,25	4,25 m ³
Sandfang	55.956210, 8.732883	3 m x 15 m x 1,00	1 meter under bundkote

Det aftales med de enkelte lodsejere, at grusdepoter placeres efter høsten er overstået og at projektet generelt udføres således at det passer ind i lodsejernes driftsplaner.

Udførsel og fysiske forhold for gydebanker og sandfang:

Gydebankerne udlægges fra start GPS-kordinater og nedstrøms. For at sikre korrekt fald anvendes stokkemetoden - 5‰ (figur 4)

Figur 4 - Stokkemetoden: Principskitse af nyetableret gydebanke. Hvis man udsætter landmålerstokke med markering af vandstand før og efter udlægningen af gydegrus, kan man skabe et kontrolleret fald hen over gydebanken. 25 meter opstrøms gydebanken placeres landmåler stok for at sikre at opstuvningen ligger mellem 0 og 2 cm.

Eventuelle afvandings interesser, dræn og lign. sikres imod opstuvningszoner.

Projektområdet afmærkes med landmålerstokke ved start og slut for hver gydebanke og sandfang. Reference stok placeres nedstrøms gydebanke.

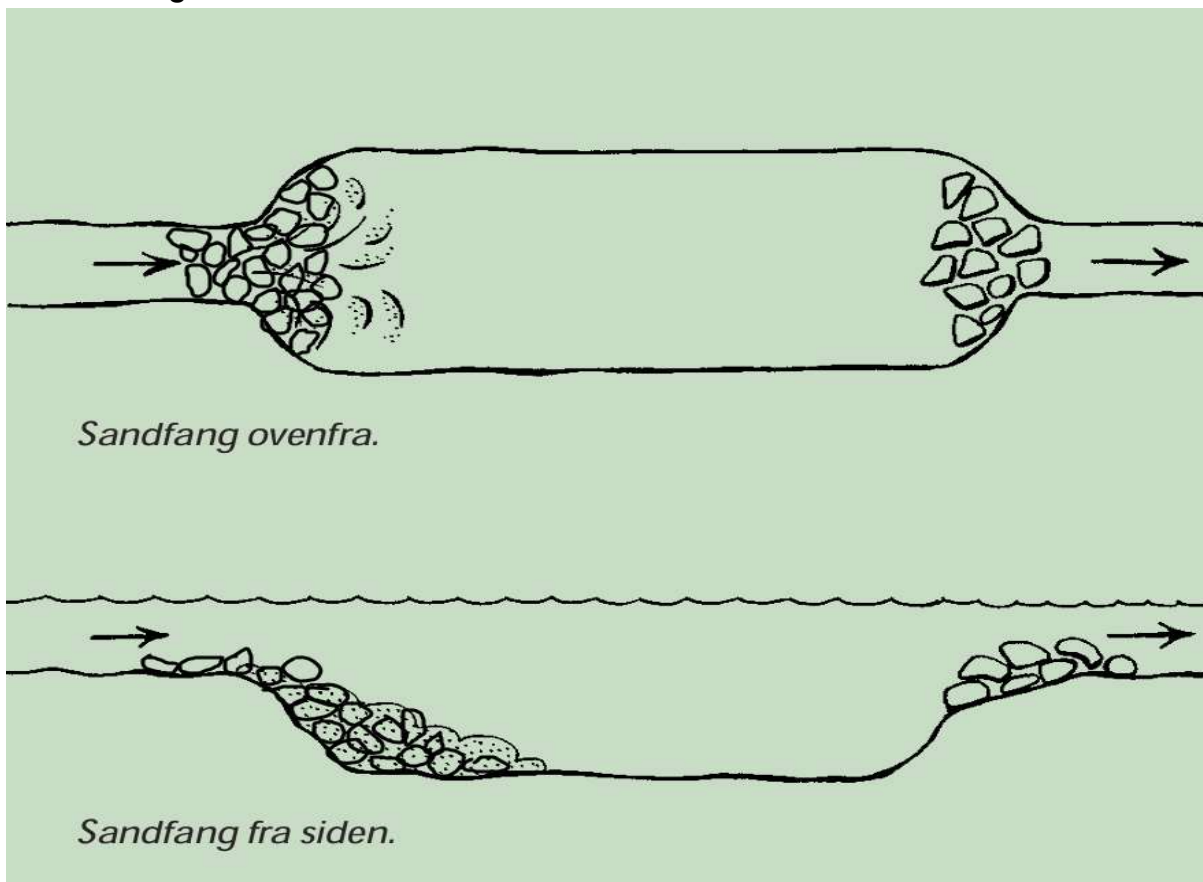
Forhold gydebanker	Beskrivelse
Vandløbsbredde	170-180 centimeter
Gydebanke længde	Ca.10 meter for hver gydebanke
Tykkelse på gruslag	20-30 centimeter
Grus blanding	85% nøddesten 16-32 mm 15% singels/håndsten 32-64 mm
Forbrug af grus	17,50 m ³ i alt (udlægges med motorbøre)
Dødt ved	8-10 stammer/grene
Vedligeholdelse	SÅS/DCV vedligeholder gydebanker
Etablering af gydebanker	SÅS/DCV

Dødt ved udlægges og fastgøres med pæle som sikrer imod løsrivning og placeres således at det ikke påvirker afstrømning.

Dødt ved skal sikre skjulesteder for både yngel og ældre fisk. Dette er helt centralt for at skabe god økologisk tilstand, da det giver gemmesteder til fiskene imod skarv, fiskehejre, odder og dermed medvirker til højere overlevelse.

Forhold sandfang	Beskrivelse
Sandfang	15 m x 3 m (LxB) x 1 m under bundkote
Drift	DCV arbejder på en løsning
Etablering	DCV arbejder på en løsning

Da der er konstateret betydelig sandvandring i vandløbet, anlægges et sandfang umiddelbart i starten af projektområdet for langtidssikring af projektet. Sand og jord lægger sig som et låg på gydebankerne og lukker derved hulrum og kanaler i gydegruset. Der er stor risiko for at æggene bliver kvalt. Se figur 5

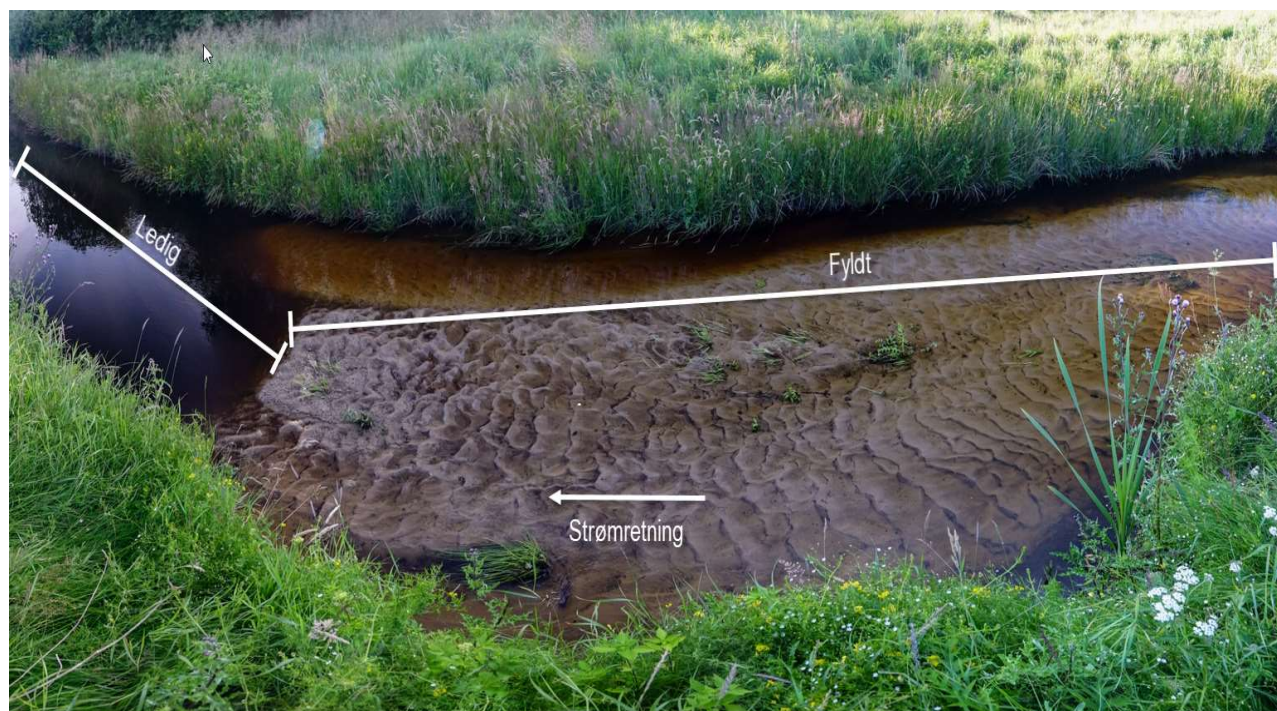
Figur 5: Principskitse af sandfang

Tømning af sandfang: Opgravet sand må ikke aflægges på brink eller i §3 område (beskyttet natur). Ved opgravning må kanter, brinker og stensætning ikke beskadiges.

Etableringen skal ske således, at ind- og udløb sikres med en stensætning, som modvirker at vandløbet graver sig dybere ned.

Start og slut på sandfanget skal være tydeligt markeret.

Billede af sandfang i drift, se figur 6.

Figur 6

Huskeliste til projektdagen:	Ansvarlig	
	SÅS	DCV
Aftal projektleder		
Sikkerhed (sikkerhedsprocedure)		
Aftal med lodsejere hvilken dag/e projektet udføres		
Forplejning (projektleder er vært ved middagsmad incl. drikkevarer hertil)		
Bestil materialer (så de kan nå at blive leveret på projektdagen)		
Sikre adgang til projektområde (passage ved hegn/dyr osv.)		
Udsæt landmålerstokke		
Billede dokumentation før projektet udføres (bla. af stuvningszoner før)		
Udfør projektet jævnfør beskrivelse		
Oprydning (sten/grus fjernes og eventuelle skader udbedres)		
Billede dokumentation efter projektet er udført (bla. af stuvningszoner efter)		
Afslut med lodsejere (accept af at projektet er udført korrekt)		

**Billeder af projektområdet før projektudførelse:
Nedstrøms gydebanke 1 - se billede 1**

Billede 1

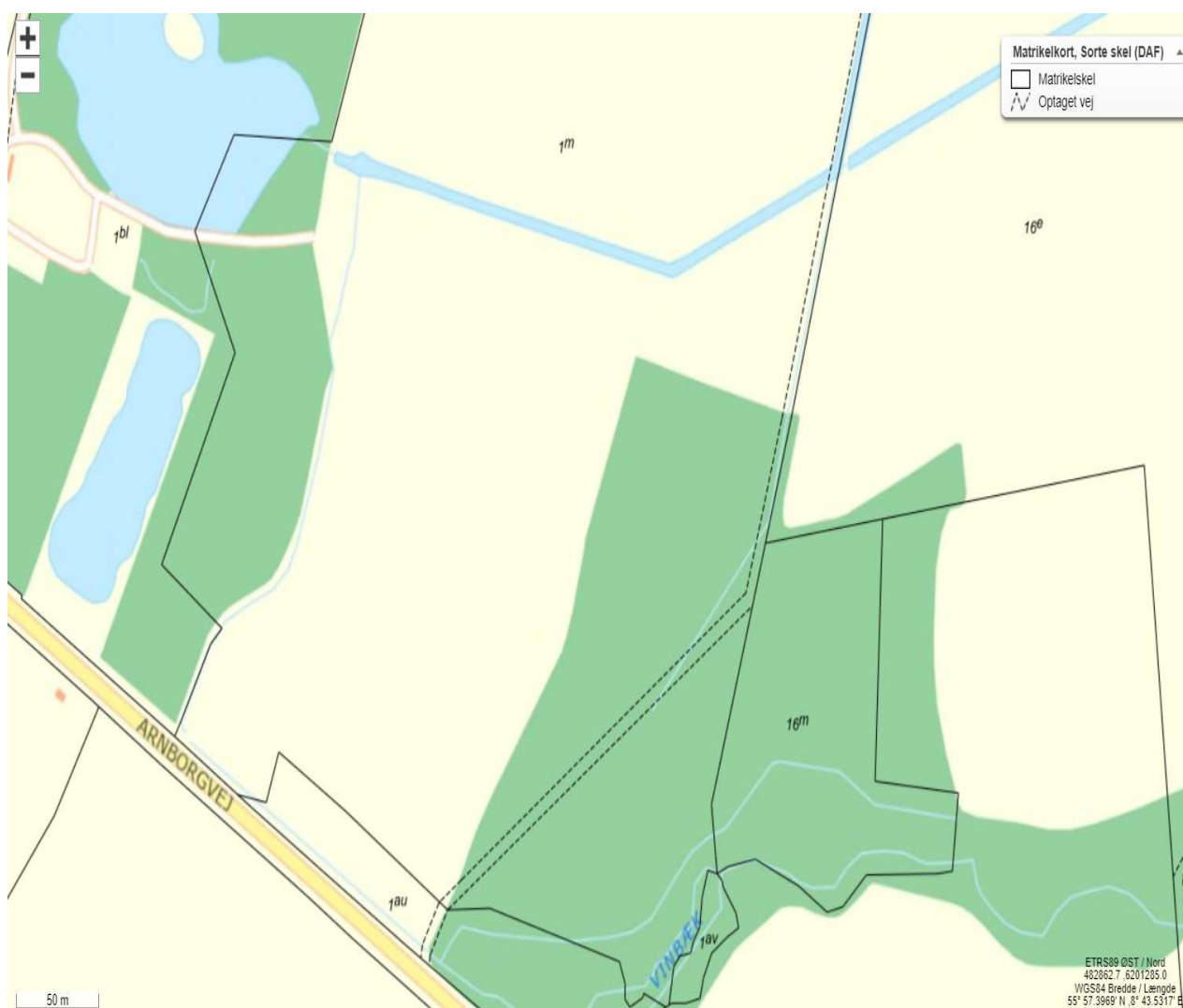
Start gydebanke 1 - Se billede 2

Billede 2

Lodsejer- og matrikel kort

Lodsejer	Matrikel	Adresse og Tlf.	Placering
Bukholt Ejendomme v. - Carsten Bukholt - Jens Bukholt	1m, Ahler Gde. Sdr. Borris	Røgindvej 18 6940 Lem st. Tlf: 2460 0889 Mail:jensbukholt@hotmail.com	Se figur 7

Figur 7

Skema til partserklæring:**Kort beskrivelse af det ansøgte projekt: Projekt ID: 110324**

Etablering af 4 gyde- og opvækstområder i Overby Bæk, samt et sandfang med placering og udførsel i forhold til projektbeskrivelse. Med henblik på at skabe god økologisk tilstand jævnfør vandrammedirektivet.
Der accepteres en vandstands hævnings på indtil 5 cm målt 20 meter opstrøms øverste udlægning. Eventuelle vandstands stigninger som følge af gydeaktivitet vurderes til at være begrænsede og kan justeres efterfølgende efterår.

Ansøger af projektet:

Navn:	Danmarks Center for Vildlaks		
Adresse:	Ånumvej 166 - 6900 Skjern		
Telefon:	+45 2390 8963	Mail:	hn@vildlaks.dk

Oplysninger på part:

Navn:	Bukholt Ejendomme Aps - v. Jens og Carsten Bukholt		
Adresse:	Røgindvej 18 - 6940 Lem St.		
Matrikelnr. og ejerlav	1m, Ahler Gde., Sdr. Borris		
Telefon:	2460 0889	Mail:	Jensbukholt@hotmail.com

Bemærkninger fra part:

--

Jeg er part og accepterer hermed projektansøgningen:

<u>Sæt kryds:</u>

Partsunderskrift:

<u>Dato:</u>	<u>Underskrift:</u>